مکاتبات اجتماعی ایران همچنان بخش بزرگی از مکاتبات روستایی را تشکیل می‌دهند

پژوهش تازه درباره الگوهای نوشتاری در ۱۲ استان کشور نشان می‌دهد نامه‌های خانوادگی هنوز ستون فقرات ارتباط میان روستا و شهر است

نگار صدری‌نژاد — گزارشگر ویژه

کرمان / مشهد / یزد / اصفهان — ۱۱ مهر ۱۴۰۴ — ۱۰:۴۰ ق.ظ

پژوهشی گسترده درباره الگوهای نوشتاری در ۱۲ استان کشور نشان می‌دهد با وجود گسترش تلفن همراه و پیام‌رسان، بخش بزرگی از مکاتبات روستایی هنوز به شکل نامه کاغذی انجام می‌شود. این پژوهش که داده‌های ۴۲۰۰ خانوار روستایی را بررسی کرده، نشان می‌دهد میانگین هزینه ارسال یک نامه در مناطق کوهستانی سه برابر شهرهای بزرگ است و همین مسئله بسیاری از خانوارها را به استفاده از واسطه‌های محلی وادار کرده است.

یافته‌ها نشان می‌دهد زنان سهم بیشتری از نامه‌نگاری خانوادگی دارند و در بسیاری از روستاها زن سرپرست خانوار تنها کسی است که می‌تواند نامه بخواند و پاسخ دهد. در استان سیستان‌وبلوچستان، میانگین زمان رسیدن نامه به مقصد ۱۸ روز گزارش شده است و در استان کهگیلویه‌وبویراحمد ۹ روز. پژوهشگران این تفاوت را به کیفیت راه‌ها و تعداد دفعات حرکت وسایل نقلیه عمومی نسبت می‌دهند.

در بخش دوم پژوهش، ۳۱۰ نامه نمونه از آرشیوهای خانوادگی بررسی شد. ۶۲ درصد نامه‌ها درباره مسائل اقتصادی، ۲۴ درصد درباره سلامت و ۱۴ درصد درباره ازدواج و تحصیل بود. نامه‌های قدیمی‌تر لحن رسمی‌تری دارند و با القاب طولانی آغاز می‌شوند، اما در نامه‌های نوشته شده در سال ۱۴۰۰ به بعد، لحن صمیمی‌تر و کوتاه‌تر شده است. این تغییر به گفته پژوهشگران نشانه کاهش فاصله عاطفی میان نسل‌ها نیست، بلکه نشانه فشار هزینه است.

پیشنهاد پژوهشگران ایجاد صندوق کمک‌هزینه ارسال نامه برای خانوارهای کم‌درآمد در مناطق کوهستانی است. آنان می‌گویند هزینه ماهانه چند صد هزار تومانی می‌تواند جلو قطع ارتباط بسیاری از خانوارها را بگیرد. مسئولان پست هنوز واکنشی به این پیشنهاد نداده‌اند. اما یکی از مدیران منطقه مرکزی گفته است بررسی امکان تخفیف ویژه برای نامه‌های خانوادگی در دست بررسی است.

نامه‌های خانوادگی هنوز پل ارتباطی روستا و شهر هستند

پژوهش میدانی در ۱۲ استان نشان می‌دهد با وجود تلفن همراه، هزاران خانوار روستایی هنوز نامه کاغذی می‌نویسند و هزینه ارسال یک نامه گاهی سه برابر کرایه یک وعده غذا می‌شود

(گزارش اختصاصی از خبرنگار ما — بخش فرهنگ)

(۱۲ شهریور ۱۴۰۴) — در حالی که میانگین سرعت اینترنت ثابت در شهرهای بزرگ ایران از ۴۰ مگابیت در ثانیه عبور کرده است، هنوز هزاران خانوار روستایی در ۱۲ استان کشور ناچارند برای ارسال یک نامه خانوادگی ساعت‌ها راه بروند و هزینه‌ای بپردازند که گاه سه برابر کرایه یک وعده غذا می‌شود. این تصویر از پژوهشی میدانی است که ۴۲۰۰ خانوار روستایی در ۱۲ استان کشور را در بازه زمانی ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۳ بررسی کرده است. یافته‌ها نشان می‌دهد نامه‌های کاغذی هنوز ستون فقرات ارتباط میان روستا و شهر در بسیاری از مناطق است و جایگزین‌های دیجیتال به آسانی جای آن را نگرفته‌اند.

پژوهش به سرپرستی دکتر منیژه آرمین از پژوهشگاه مطالعات فرهنگی و ارتباطی انجام شده است. تیم پژوهشی داده‌های خود را از سه استان کرمان، سیستان‌وبلوچستان و کهگیلویه‌وبویراحمد گردآوری کرده است. این استان‌ها به دلیل فاصله زیاد با مراکز شهری و ضعف زیرساخت ارتباطی، مناسب‌ترین نمونه برای بررسی چالش‌های ارتباطی روستایی‌اند. روش کار ترکیبی از مصاحبه، پرسشنامه و تحلیل محتوای نامه‌های واقعی بود.

یافته‌ها نشان می‌دهد میانگین هزینه ارسال یک نامه خانوادگی در مناطق کوهستانی سه برابر کرایه یک وعده غذا است. در استان سیستان‌وبلوچستان، زنان سرپرست خانوار بیشتر از مردان نامه می‌نویسند و بیشتر نامه‌ها درباره مسائل اقتصادی و سلامت است. در استان کهگیلویه‌وبویراحمد، نامه‌ها کوتاه‌تر شده‌اند و لحن رسمی‌تری دارند که نشان‌دهنده فاصله عاطفی میان نسل‌ها است.

پیشنهاد پژوهشگران ایجاد صندوق کمک‌هزینه ارسال نامه برای خانوارهای کم‌درآمد در مناطق کوهستانی است. آنان می‌گویند هزینه ماهانه چند صد هزار تومانی می‌تواند جلو قطع ارتباط بسیاری از خانوارها را بگیرد. مسئولان پست هنوز واکنشی به این پیشنهاد نداده‌اند. اما یکی از مدیران منطقه مرکزی گفته است بررسی امکان تخفیف ویژه برای نامه‌های خانوادگی در دست بررسی است.

۱۲ استان، ۴۲۰۰ خانوار و هزینه سه برابر کرایه یک وعده غذا

پژوهشگران ۱۲ استان کشور را بررسی کرده‌اند و ۴۲۰۰ خانوار روستایی در سه استان کرمان، سیستان‌وبلوچستان و کهگیلویه‌وبویراحمد مورد مصاحبه قرار گرفته‌اند